

✓ Посилення соціальної мотивації через командну роботу, підтримку молодих фахівців і корпоративну соціальну відповідальність.

Отже, ефективна система мотивації в сільському господарстві має ґрунтуватися на гармонійному поєднанні економічних і соціально-психологічних чинників. Її впровадження сприятиме підвищенню продуктивності праці, зміцненню кадрового потенціалу та забезпеченню сталого розвитку аграрного бізнесу в умовах відновлення економіки України.

Список використаних джерел

1. Як ефективно впровадити систему мотивації для персоналу. *Агрокебети*. URL: <https://blog.agrokebety.com/yak-efektyvno-vprovadyty-systemu-motyvaty-syly-dlya-personalu> (дата звернення: 28.09.2025).

2. Михайлова Л. І., Харченко Т. М. Особливості мотивації до праці в сільськогосподарських підприємствах. *Економіка АПК*, 2016, №5, с. 87–92. URL: https://eapk.com.ua/web/uploads/pdf/Vol.%2023,%20No.%205,%202016_apk-87-92.pdf

*Науковий керівник – Олійник Т. Г.,
канд. екон. наук, доцент кафедри економіки підприємств
Миколаївський національний аграрний університет*

ВЛАСНИЙ БІЗНЕС ЯК ІНСТРУМЕНТ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ: БАЛАНС МІЖ ПРИБУТКОМ І ОСОБИСТИМИ ЦІННОСТЯМИ

**Переходько Уляна,
ЗВО спеціальності 073 Менеджмент
Миколаївський національний аграрний університет**

Цитата: Do you have any advice for first time founders? — Focus on MVP, don't build spaceships...» (Мінімально життєздатний продукт (MVP) — ось що справді важливо на старті. Не намагайтесь створити “ракету” відразу — починайте з базового продукту, який реально працює і вирішує ключову проблему.) Висловив свою думку на одному з інтерв'ю Олександр Конотопський

Сьогоденний світ надає людям широкий діапазон перспектив та можливостей, для розвитку та здобуття поставлених цілей. Одним з найдієвіших

способів особистої реалізації, власного потенціалу є заснування бізнесу. Власна справа дозволяє людині не тільки здобувати матеріальні ресурси, а й втілювати власні ідеї, впливати на соціум, формувати навколо себе середовище, яке відповідає її цінностям. Проте перед кожним підприємцем постає питання: як поєднати прагнення до прибутку з необхідністю залишатися вірним своїм моральним та особистісним переконанням? Саме цей баланс стає ключем до гармонійного розвитку особистості та успішності бізнесу.

На сьогоднішній час в Україні, малому бізнесу важкувато, адже із-за постійних тривог, вибухів, відсутності води в деяких містах та виїзду українців за кордон, бізнес не може нормально працювати та функціонувати на всі 100%.

На мою думку у власному бізнесі завжди мають бути присутні такі дві складові, як:

Особисті цінності: етичні принципи, переконання, що важливі особисто — чесність, справедливість, турбота про людей чи навколишнє середовище.

Прибуток: грошовий результат діяльності, який дозволяє забезпечувати функціонування, розширення, нагороду власника та працівників.

Конфлікти між прибутком та особистими цінностями:

- Прибутковість може вимагати компромісів: бюджети, що не дозволяють екологічний підхід; робота з клієнтами чи постачальниками, які порушують етичні стандарти; скорочення витрат за рахунок працівників.

- Тимчасові вигоди часто ставлять під загрозу стійку репутацію та внутрішній моральний комфорт власника.

- Прагнення до зростання може призвести до втрати контролю над цінностями, якщо більше уваги приділяється масштабам і доходу.

Як досягти балансу?

- Встановити чіткі основні цінності бізнесу — задекларувати, які принципи не підлягають компромісу.

- Визначити метрики цінностей, не лише фінансові (прибуток, дохід), а й соціальні, екологічні, які можна виміряти.

- Інтеграція цінностей у бізнес-модель — дизайн продукту, вибір постачальників, умови праці, маркетинг.

- Залучення зацікавлених сторін: працівники, клієнти, громада — щоб бізнес розумів, які цінності важливі не лише власнику.

- Стратегічне планування: усвідомлення, що інвестиції в цінності можуть знизити короткостроковий прибуток, але підвищити довгострокову стійкість.

Власний бізнес може бути могутнім та вагомим, інструментом самореалізації, якщо підприємець усвідомлено поєднує свої особисті цінності із фінансовими цілями. Баланс між прибутком і цінностями — не просто етичний вибір, а й тактичний ресурс, що приносить додаткові вигоди.

Не варто очікувати, що бізнес одразу принесе вам прибуток і повністю відповідатиме всім цінностям. Це циклічний процес: встановлення пріоритетів, поступові коригування, навчання, адаптація.

Підприємець має чітко сформулювати свої цінності, визначати, що для нього важливо, і створювати бізнес-модель, яка дозволяє не лише заробляти, але й жити згідно з власними переконаннями. Такий підхід забезпечує довгострокову стійкість, внутрішню задоволеність і позитивний вплив на оточення.

Список використаних джерел:

1. “Balancing profit and purpose: aligning business goals with impact,” IENYC, квітень 2025.

2. “What Are Business Ethics & Their Importance?” HBS Online.

3. “Profits and Value: The Long and Short of Business Success,” The Business Corner.

4. “Business and Ethics: Business Versus Ethics? Thoughts on the Future of Business Ethics.” PMC article.

*Науковий керівник – Табацкова Г.В.,
канд. екон. наук, доцент кафедри економіки підприємств
Миколаївський національний аграрний університет*